

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Скопје, 31 јануари 2024 година

Соопштение за печат

Позначајни движења кај каматните стапки на банките и штедилниците¹: декември 2023 година

- Просечната каматна стапка на вкупните кредити, во декември 2023 година изнесува 5,47% и забележа минимален месечен пад од 0,01 п.п., при годишен раст од 1,03 п.п. Просечната каматна стапка на вкупните депозити изнесува 1,79% и забележа месечно и годишно зголемување за 0,05 п.п. и 0,93 п.п., соодветно.
- Во декември, просечната каматна стапка на новоодобрените кредити² изнесува 5,21% и е намалена за 0,17 п.п. на месечна основа, додека на годишна основа бележи раст од 0,38 п.п. Просечната каматна стапка на новопримените депозити оствари месечен и годишен раст од 0,09 п.п. и 1,03 п.п., соодветно и изнесува 2,37%.

Табела 1. Каматни стапки на вкупните и на новите кредити и депозити

	12.2022	1.2023	2.2023	3.2023	4.2023	5.2023	6.2023	7.2023	8.2023	9.2023	10.2023	11.2023	12.2023
во % на годишно ниво													
Вкупни кредити	4.44	4.98	5.00	5.04	5.08	5.09	5.12	5.49	5.49	5.49	5.49	5.48	5.47
Корпоративен сектор	3.84	4.60	4.63	4.70	4.79	4.81	4.86	5.36	5.36	5.37	5.37	5.36	5.33
Домаќинства	5.01	5.34	5.34	5.34	5.34	5.34	5.35	5.61	5.61	5.61	5.60	5.59	5.59
Новоодобрани кредити	4.83	5.05	5.20	5.26	5.44	5.32	5.26	5.57	5.53	5.49	5.55	5.38	5.21
Корпоративен сектор	5.02	5.19	5.22	5.27	5.53	5.36	5.26	5.75	5.73	5.50	5.71	5.39	5.30
Домаќинства	4.38	4.81	5.18	5.23	5.26	5.25	5.27	5.32	5.24	5.47	5.28	5.35	5.02
Вкупни депозити	0.86	0.93	1.00	1.11	1.17	1.22	1.40	1.50	1.55	1.59	1.67	1.74	1.79
Корпоративен сектор	1.34	1.35	1.75	1.74	1.82	1.92	1.99	2.02	2.08	1.94	1.96	2.23	2.06
Домаќинства	0.81	0.88	0.92	1.04	1.11	1.15	1.34	1.44	1.50	1.55	1.64	1.69	1.76
Новопримени депозити	1.34	1.51	1.71	2.04	2.23	1.93	2.70	2.21	2.17	2.15	2.32	2.28	2.37
Корпоративен сектор	1.09	1.00	1.40	1.10	1.62	1.50	2.11	1.57	1.81	1.65	1.51	1.71	2.19
Домаќинства	1.40	1.71	1.86	2.27	2.34	2.18	2.87	2.40	2.32	2.40	2.57	2.46	2.42

Извор: НБРСМ.

¹ Под „каматна стапка“ се подразбира пондерирана просечна каматна стапка искажана во проценти на годишно ниво. За подетално објаснување види ја методологијата

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

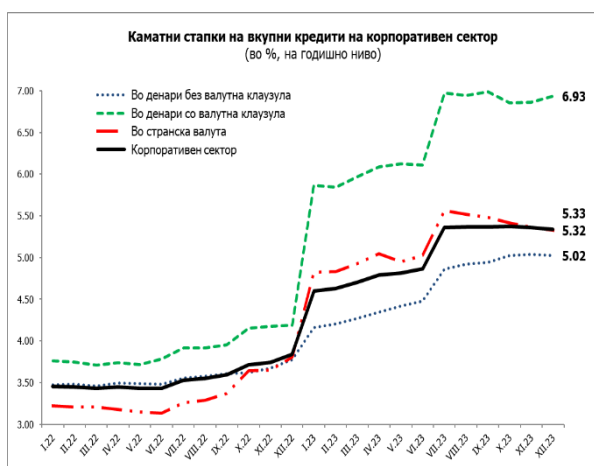
² Во однос на каматните стапки на новоодобрените кредити / новопримените депозити се карактеристични променливи движења. Ваквите движења на каматните стапки произлегуваат од промените на обемот на новите депозити/кредити (којшто од месец во месец може позначително да се менува), како и од новодоговорената каматна стапка.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

1. Каматни стапки на корпоративниот сектор³

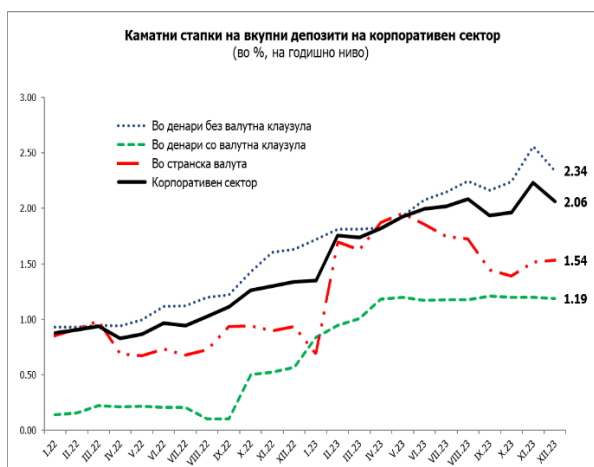
- Во декември 2023 година, просечната каматна стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор е намалена за 0,03 п.п. на месечно ниво и изнесува 5,33%. Надолната промена се должи на падот на каматните стапки на кредитите во странска валута и денарските кредити без валутна клаузула (за 0,04 п.п. и 0,02 п.п., соодветно), додека каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула се зголемени (за 0,06 п.п.). На годишна основа, каматната стапка на вкупните кредити на корпоративниот сектор забележа раст од 1,49 п.п.

Извор: НБРСМ.

- Овој месец, кај каматната стапка на новоодобрените кредити на корпоративниот сектор е забележан месечен пад од 0,09 п.п. и изнесува 5,30%. Анализирано по валута, промената е резултат на намалените каматни стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 1,12 п.п.), при пад и на каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,04 п.п.), а во услови на раст на каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,55 п.п.). Споредено на годишно ниво, оваа каматна стапка оствари раст од 0,28 п.п.

Извор: НБРСМ.

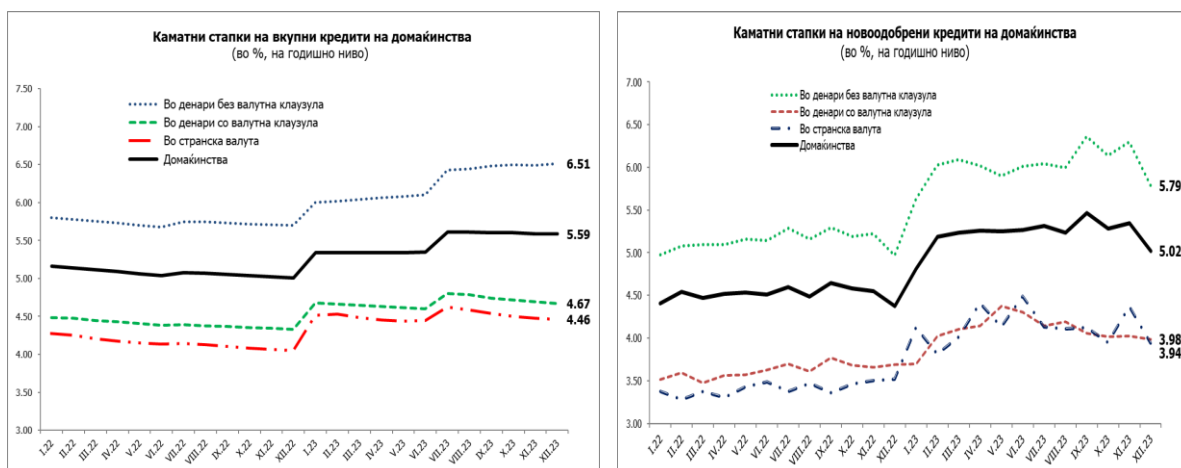
³ За потребите на ова соопштение, корпоративниот сектор ги опфаќа нефинансиските институции (јавни и останати).

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

- Просечната каматна стапка на вкупните депозити на корпоративниот сектор, забележа пад од 0,17 п.п. на месечно ниво и изнесува 2,06%. Месечниот пад во најголем дел се објаснува со намалените каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,22 п.п.), при пад и на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,01 п.п.), а во услови на раст на каматните стапки на депозитите во странска валута (за 0,02 п.п.). Во споредба со декември претходната година, оваа каматна стапка е зголемена за 0,72 п.п.
- Во декември, каматната стапка на новопримените депозити⁴ на корпоративниот сектор е зголемена за 0,48 п.п. и изнесува 2,19%. Притоа, растот произлегува од повисоките каматни стапки на депозитите во странска валута и денарските депозити без валутна клаузула (за 1,13 п.п. и 0,25 п.п., соодветно), додека каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула забележаа пад (за 1,08 п.п.). На годишна основа, просечната каматна стапка на новопримените депозити на корпоративниот сектор е повисока за 1,10 п.п.

2. Каматни стапки на домаќинствата⁵

Извор: НБРСМ.

- Во декември, каматната стапка на вкупните кредити на домаќинствата е непроменета на месечна основа. Анализирano на годишна основа, оваа каматна стапка забележа раст од 0,58 п.п.
- Просечната каматна стапка на новоодобрените кредити на домаќинствата изнесува 5,02% и е намалена за 0,33 п.п. на месечно ниво. Гледано по валута, промената произлегува од падот на каматните стапки кај сите компоненти, и тоа: каматните стапки на денарските кредити без валутна клаузула (за 0,51 п.п.), каматните стапки на кредитите во странска валута (за 0,43 п.п.) и каматните стапки на денарските кредити со валутна клаузула (за 0,05 п.п.). На годишна основа, оваа каматна стапка бележи раст од 0,64 п.п.

⁴ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на корпоративниот сектор, прекилот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од корпоративниот сектор.

⁵ За потребите на ова соопштение, домаќинствата опфаќаат: физички лица, самостојни вршители на дејност и непрофитни институции коишто им служат на домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Извор: НБРСМ.

- Во декември, каматната стапка на вкупните депозити на домаќинствата оствари раст од 0,07 п.п. и изнесува 1,76%. Притоа, растот се должи на повисоките каматни стапки на денарските депозити без валутна клаузула и депозитите во странска валута (за 0,09 п.п. и 0,05 п.п., соодветно), во услови на пад на каматните стапки на денарските депозити со валутна клаузула (за 0,22 п.п.). Годишниот раст на просечната каматна стапка на вкупните депозити на домаќинствата изнесува 0,95 п.п.
- Каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата⁶ изнесува 2,42% и е намалена за 0,04 п.п. Анализирano по валута, промената во целост произлегува од падот на каматните стапки на денарските депозити без валутна клаузула (за 0,09 п.п.). Притоа, овој месец банките и штедилниците не евидентирале новопримени денарски депозити со валутна клаузула, додека каматните стапки на депозитите во странска валута се непроменети. На годишно ниво, каматната стапка на новопримените депозити на домаќинствата е повисока за 1,02 п.п.

⁶ Во графиконот што се однесува на каматните стапки на новопримените депозити на домаќинствата, прекинот во сериите податоци кај каматните стапки во денари со валутна клаузула се должи на тоа што во дадени месеци банките и штедилниците не примиле таков вид депозити од домаќинствата.

Народна банка на Република Северна Македонија Дирекција за статистика

Придружни информации

Временски серии податоци: годишни, квартални и месечни податоци за пондерираните каматни стапки на банките и штедилниците

http://www.nbrm.mk/statistika_na_kamatni_stapki.nspix

Методолошки објаснувања:

http://www.nbrm.mk/content/statistika/Monetarna%20statistika/metodologija/Metodologija_MIR_07_2018_mak.pdf

Следни објавувања: Календар на објавување податоци

http://www.nbrm.mk/content/statistika/kalendar/Kalendar_na_objavuvanje_podatoci.pdf

Месечни податоци за каматните стапки: 29 февруари 2024 година (референтен пресек заклучно со јануари 2024 година).

За новинарски прашања, ве молиме контактирајте со лицата од Кабинетот на гувернерот.

За подетални информации во врска со објавените статистички податоци, побарајте нè на: contact.statistika@nbrm.mk или на телефонскиот број 02/3215-235 лок. 108/110.